№ 169. Wtorek 23. Lipca 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Wypadki dzienne.)

Wiedeń, 20. lipca. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem wynieść najłaskawiej radcę Namiestnictwa i naczelnika obwodowego *Jerzego Benjamina Ostermanna* jako kawalera orderu żelaznej korony trzeciej klasy odpowiednio statutom tego orderu do stanu kawalerskiego Cesarstwa austryackiego.

— Przekonani jesteśmy, pisze *Gazeta wiedeńska*, że najwyższa odpowiedź na adres sejmu węgierskiego jest owocem głębokiej i dojrzałej rozwagi, i jest nietylko powinnością, do której poczuwa się serce monarchy ze względu na warunki istnienia całego państwa, ale zarazem jest ona dowodem gorliwego starania o wszystko, co prawdziwą korzyść i przyszłość Węgier stanowi.

Ponieważ Węgry nie mają zamiaru odłączać się od wielkiej monarchyi austryackiej, która przyjmuje ich z szacunkiem i zaufaniem, przeto autonomia obmyślona i nadana im wspaniałomyślną wolą Cesarza, ani naruszona, ani ścieśniona nie będzie. Rękojmią tego jest słowo cesarskie, i duch liberalny, który napełnia i przejmuje nowy żywot konstytucyjny Austryi.

Spodziewamy się, że i nasze mniemanie Węgry podzielać będą, i że potrafią używać błogosławieństwa zgody i jedności, jako też że węzeł, który nas nadal łączyć będzie, nikomu za ciasnym się nie wyda.

(Posiedzenie izby deputowanych z 18. lipca.)

Początek posiedzenia o godzinie 10. i minucie 20.

Prezyduje dr. Hein.

Na ławie ministeryalnej pp. de Schmerling, de Plener, de Lasser i hr. Wickenburg.

Wydano jeden urlop, petycyę techników o uwolnienie od obowiązku służby wojskowej odesłano do wydziału petycyi.

Wniosek dep. Kromera i towarzyszów względem rewizyi ustawy notaryalnej jest następującej osnowy:

Wys. izba raczy uchwalić:

1. Zaprowadzoną cesarskim patentem z dnia 21go maja 1855 ustawę notaryalną, należy poddać rewizyi, przyczem głównie wziąć na uwagę:

2. Czy nie należałoby spraw należących obecnie do notaryatów przydzielić na prowincyi sądom obwodowym lub gminom?

3. Czy w razie takim nie wypadałoby także w miastach głównych, będących siedzibą sądów krajowych lub obwodowych ograniczyć czynność notaryuszów jedynie do spraw oznaczonych §. 1. ustawy notaryalnej.

4. Jakim sposobem zapobiedz stanowczo przeciążeniu stron pojedynczych i wszelkiemu nierównemu traktowaniu mieszkańców w tym samym okręgu notaryalnym.

5. Do przedsięwzięcia tej rewizyi wybierze izba wydział złożony z 15 członków ile możności ze wszystkich oddziałów izby.

Następuje dwadzieścia i sześć podpisów.

Wniosek będzie umotywowany na jednem z najbliższych posiedzeń.

Minister hr. Wickenburg odpowiada na interpelacyę Wintersteina względem zapowiedzianej na r. 1864 wystawy przemysłowej w Wiedniu.

Na rok przyszły przygotowuje się wystawa przemysłowa w Londynie; lecz przemysł austryacki nie będzie tam zapewne wyczerpująco przedstawiony. Usprawiedliwione są żądania urządzić wystawę w Wiedniu. Rząd uznał tego potrzebę, i pozwolił na wystawę jeszcze w r. 1859. Należy także uwzględnić i to, że z r. 1865 kończy się traktat celny, dobrzeby zatem przed jego ukończeniem zawezwać przemysłowców z państw należących do związku celnego, do udziału w wystawie.

Rząd będzie zatem popierał wszelkie starania, aby urządzić wystawę przemysłową w Wiedniu, i tuszy, że przemysł austryacki przy udzielonej obecnie wolności rzemiosł, i pod cieniem wspaniałomyślnej opieki monarszej, wystąpi z wyrobami nieustępującemi wyrobom przemysłu zagranicznego.

Po tej odpowiedzi ministra prowadzono dalej dyskusyę jeneralną w sprawie o zniesienie lennictw.

Grünwald mówi przeciw wnioskowi większości wydziału. Rada państwa nie jest władzą wykonawczą, ani administracyjną, nie ma zatem mocy rozporządzać majątkiem krajów koronnych w ogóle, a kraju czeskiego w szczególe.

Hartig broni projektu rządowego. Dawniej tak pożyteczna instytucya lennictw postradała dziś swe znaczenie, powinna zatem być zniesiona. Przemawiają zatem nie tylko finansowe, lecz także wyższe ekonomiczno-polityczne względy. Sejmy krajowe będą miały zawsze jeszcze zostawione sobie obszerne pole przy zastosowaniu w ogólnych tylko zarysach skreślonego prawa, co z wielkiemi będzie połączone trudnościami. Lennictwa koronne stanowiły niegdyś rodzaj listy cywilnej panujących, co mowca wykazuje w obszernym wywodzie historycznym.

W końcu zbija mowca zdanie jednego z deputowanych galicyjskich, że radzcy państwa z Galicyi i z Bukowiny nie mogą w rozprawach nad tym przedmiotem, jak tylko w teoryi wyrazić swe zdanie, iż w krajach tych nie ma lennictw. Kto zasiada w radzie państwa, nie jest reprezentantem jednego tylko kraju koronnego, lecz całej monarchyi. Wszyscy zarówno są powołani i obowiązani do spólnej dyskusyi w każdej sprawie, o której mowa. Mowca stawi za przykład parlament angielski.

Wynikłości obrotu dochodów i wydatków państwa austryackiego

w roku administracyjnym 1860. tudzież porównanie ich z wynikłościami administracyjnego roku 1859 łącznie z dochodami i wydatkami odstąpionej części Lombardyi.

(Ciąg dalszy.)

	W roku administr.		W roku administr. 1860	
	1860	1859	więcej	mniej
	złote w walucie austryackiej			
9. Minister. wyznań i nauk:				
Zarząd centralny . .	294290	[6]) 262880	31410	. . . .
Radcy szkolni . .	134038	122469	11569	. . . .
Zakłady religijne . .	1546213	1658333	. . . .	112120
Szkoły	475074	492881	. . . .	17807
Zakłady naukowe . .	1540775	1707086	. . . .	166311
Instytut umiejętności w król. lom.-wen. .	16292	27361	. . . .	11069
Akademie sztuk pięknych	93565	110060	. . . .	16495
Fundacye i dodatki na zakłady szkolne wychowawcze i pobożne	928383	1005848	. . . .	77465
Suma . . .	5028630	5386918	. . . .	358288
10. Ministeryum handlu, rękodzieł i budowli publicznych .	. . . . . .	[7])	. . . . .	. . . . .

[6]) W roku administracyjnym 1859 . . . . 245.877 zł.
Do tego według uwagi [7]) udział w centralnym kierunku zwiniętego ministeryum handlu . . . . 17 003 „
Razem . . . 262.880 zł.

[7]) Wykazany w administracyjnym roku 1859 w kwocie 17,391.493 zł. wydatek ministerstwa handlu, które już nieistniało w r. 1860, został dla porównania z rezultatami administracyjnego roku 1860 z odpowiednemi, a co do wydatków na zarząd centralny w zbliżeniu wykazanemi kwotami umieszczony przy wykazanym w administracyjnym roku 1859 wydatku tych władz centralnych i gałęzi wydatków, na które były przykazane agendy tego ministeryum i połączone z tem wydatki w administracyjnym r. 1860, a mianowicie:

w ministeryum: spraw zewnętrznych	145.294 zł.
„ „ wewnętrznych	15 843 926 „
„ „ finansów	1,050.411 „
„ „ wyznań religijnych	17 003 „
w najwyższej kontroli rachunkowej	54 257 „
i przy innych wydatkach nienależących do żadnych zistniejących gałęzi administracyjnych	190.602 „
Suma . . .	17,391.493 zł.

	W roku administr. 1860	W roku administr. 1859	W roku administr. 1860 więcej	W roku administr. 1860 mniej
	złote w walucie austryackiej			
11. Minister. policyi:				
Zarząd cent. i nadzwyczajne wyd. służbowe	650000	675000	. . . .	25000
Bezpieczeństwo publ.	2133697	2424131	. . . .	290434
Żandarmerya . . .	5643838	6719605	. . . .	1075767
Suma . . .	8427535	9818736	. . . .	1391201
12. Władze kontroli:				
Zarząd centralny . .	244167	[8]) 243432	735	. . . .
Centralne buchhalter.	1470387	1456419	13968	. . . .
Buchhalter. w krajach koronnych	1821366	1975608	. . . .	154242
Suma . . .	3535920	3675459	. . . .	139539
13. Inne wydatki nienależące do żadnej z istniejacych gałęzi administracyi:				
Akademia umiejętności w Wiedniu	87212	146650	. . . .	59438
Płace kwiescentów i pensye	660909	[9]) 706160	. . . .	45251
Rozmaite wydatki .	2180178	1289550	890628	. . . .
Suma . . .	2928299	2142360	785939	. . . .
Główna suma administracyi cywilnej . .	104467172	112131934	. . . .	7664762

[8]) w roku administracyjnym 1859 . . . . 189.175 „
do tego podług uwagi [7]) udział centralnego zarządu ministeryum handlu . . . . 54 257 „

Razem powyższe . . . 243.432 zł

[9]) W roku administracyjnym 1859 . . . . 515 558 zł.
do tego podług uwagi [7]) z centralnego zarządu minister handlu . . . . 190.602 „

Razem powyższe . . . 706 160 zł.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Hiszpania.

(Stosunki z Venezuelą. — Rozgraniczenie od Francyi. — Sprawa powstania w Loja. — Podróż Królowy. — Nowiny dworu.)

Madryt, 13. lipca. Gubernator Venezuelli przyjął w zasadzie warunki hiszpańskie. Komisarze, którzy mają polecenie urządzić kwestyę graniczną pomiędzy Francyą a Hiszpanią podali już rządowi odpowiedni projekt aż do Val d'Andorre.

— *Espana* radzi w jaki by sposób rokoszan z Loja karać, tak ażeby pogodzić surowość prawa z ludzkością. Według dzienników ministeryalnych było powstanie dążności komunizmu; otóż *Espana* proponuje, ażeby zamiast kary więzienia albo śmierci, jaką przepisuje ustawa, obrano deportacyę na wyspę Fernando Po. W ten sposób obsądzony, nie zamarłby moralnie w więzieniu ani by nie był stracony dla ludzkiego społeczeństwa na zawsze; zaś nasza kolonia afrykańska zyskałaby niezmiernie przez ten wielki przyrost sił roboczych. Nierozsądne zapędy w ten sposób obsądzonych, mogłyby tam być spełnione, bo wielka rozległość nieuprawnych jeszcze gruntów na wymienionej wyspie jest zanadto dostateczna, azeby wszystkich komunistycznych marzycieli z Loja powyposażać w dziedzictwa.

— Nie wiadomo jeszcze, którzy ministrowie towarzyszyć będą Królowej w podróży do Santander; potąd tylko wiadomo, że prezydent ministrów O'Donnell zostanie w Madrycie, a pan Calderon Collantes uda się za Królową.

Madryt, 15. lipca. Ich król. Moście odjechały do Santander. Królowa przyjmowała wczoraj nowych posłów Anglii i Ameryki, którzy przy tej sposobności wręczyli swoje pisma uwierzytelniające.

— Coraz więcej powstańców w Andaluzyi poddaje się.

Anglia.

(Dokumenta w sprawie włoskiej.)

Londyn, 17. lipca, Lord John Russell przedłożył wczoraj znowu parlamentowi dokumenta w sprawie włoskiej. Są to po największej części raporta ajentów angielskich z Neapolu i Sycylii, które opisują smutne stosunki tamtejsze, ponieważ kraj pustoszą rozbójnicy, a ludność jest obojętna, zepsuta i lękliwa. Zresztą zaprzeczają wszyscy ajenci angielscy, których raporta dochodzą do połowy czerwca, jakoby w Neapolu istniała polityczna agitacya na rzecz obalonej dynastyi."

(Rozprawy parlamentu z dnia 15. lipca.)

W izbie wyższej wnosi lord Stratheden niezwłocznie zamianować angielskiego konzula w Mozambiku, aby poprzeć tem skuteczniej rząd portugalski w jego usiłowaniach przytłumić handel niewolników na wschodnich wybrzeżach Afryki. Podsekretarz stanu spraw wewnętrznych zbija ten wniosek. Zamianowanie konzula na wschodnich wybrzeżach Afryki, byłoby zdaniem jego bezużytecznem bez pomocy silnej eskadry, a dałoby powód do długich, bezowocnych a drażliwych korespondencyi pomiędzy rządami angielskim a portugalskim. Tuszy, że izba pozostawi w tym przedmiocie rządowi swobodę postąpić tak, jak uzna za najstosowniej. Lord Brougham utrzymuje, że szczerem życzeniem rządu hiszpańskiego jest, położyć koniec handlowi niewolników. Uskarża się jednak, że nie ma dostatecznej ku temu siły na wschodnich wybrzeżach afrykańskich, i że rząd angielski nie popiera tych dążności mianowaniem konzula swego w tamtych stronach. Po przymówieniu się następnem lorda Granvilla usuwa lord Strathedem swój wniosek na przedstawienie biskupa oxfordzkiego, że lepiej rzecz tę pozostawić rządowi.

Izba niższa zawotowała 285.376 funtów szterlingów na rzecz oświaty publicznej w Irlandyi, a 155.000 funtów szterl. na wykup ceł Sladzkich.

Lord Duncombe uskarża się ponownie, że w południowych państwach amerykańskich, poddani angielscy doznawają obelg, a rząd zaniechał dokładnych o tem zasięgnąć wiadomości. Na poparcie swej skargi odczytuje list prywatny z Nowego Jorku z doniesieniem, że w Savannah pewnego angielskiego poddanego motłoch tamtejszy oblepił na pośmiewisko smołą i piórami; że sprawców tego czynu nie ukarano jak tylko kilkodniowem więzieniem i że konzul rezydujący w Savannah nosi jawnie barwy seperatystów.

Lord Russel oznajmia, że rząd otrzymał wiadomość tylko o tym jednym, szczególnym, i że zresztą stało się to jeszcze przed oderwaniem się południa. Rząd rozpoczął już w tym przedmiocie korespondencyę z konzulem angielskim. Co do noszenia oznak secesyonistów, o czem rząd nic nie wie, gdyby tak było, rząd nie pochwalałby konzulowi, jak nie pochwala nigdy swym urzędnikom, żadnych demonstracyi stronniczych.

Francya.

(Pobyt Cesarza w Vichy. - Podróż księcia Napoleona. — Nowiny dworu.)

Paryż, 17. lipca. Dzisiejszy Monitor pisze: *Indépendance Belge* donosi, że Cesarz zamierza odwiedzić pewne miejsce w niejakiej odległości od Vichy. Cesarz pojechał do Vichy jedynie dla pielęgnowania swego zdrowia, i nie oddali się ztamtąd nigdzie, gdyż wymagania kuracyi zmusiły go nawet odmówić prośbie kilku miast sąsiednich departamentów, które pragnęły powitać Cesarza w swoich murach.

— Książę Napoleon z małżonką zjechali 4. b. m. do Lizbony. Gdy zawijali do portu, powitano ich 21 wystrzałami z dział, a przyjmował ich imieniem Króla książę Oporto, brat królewski. Nazajutrz udawali się z liczną świtą do pałacu Necessidades. W ciągu tych odwiedzin doręczyła infantka Donna Antonia księżnie Klotyldzie insygnia orderu św. Izabeli. Po południu przybył Król Dom Pedro V. na pokład okrętu „Jérome Napoleon" i zaprosił Księstwo na bankiet, na którym byli obecni dygnitarze korony i francuski pełnomocnik. Dnia następnego zwiedzali Księstwo osobliwości miasta, w niedzielę byli na familijnym obiedzie u Króla, poczem wsiedli zaraz na swój statek, i śród huku dział ruszyli w dalszą podróż.

— Eskadra średniomorska będzie powiększona dwoma okrętami: „Napoleon" i „Massena".

— Cesarz i Cesarzowa zaraz po nadejściu wiadomości o zamachu na Króla pruskiego wyrazili natychmiast telegrafem swoję kondolencyę. Adjutant Cesarza jedzie do Króla doręczyć mu odręczne pismo Cesarza.

Włochy.

(Jenerał Fleury. — Manifestacye robotników. — Rozprawy w izbach. — Posiłki do Neapolu. - Rohotnicy.)

Sardynia. Jenerał Fleury przyjechał z własnoręcznem pismem Cesarza Napoleona w nocy z 14. na 15. b. m. do Turynu, gdzie za kilka dni spodziewany jest także hrabia Vimercati z powrotem z Paryża. Dnia 16. zrana przyjmował jenerała Fleury baron Ricasoli, a posłuchanie u Króla przypadnie zapewne 20., to jest za powrotem Króla do Turynu. Mianowanie pana Benedettego posłem francuskim w Turynie znalazło dobre przyjęcie, gdyż — jak powiada *Lombardo* — niezapomnieli Włosi, że na kongresie paryskim w roku 1856. zaprzyjaźnił się Benedetti z Cavourem i wspierał ile możności. Benedetti jest z rodu Korsykanin i posiada zaufanie Cesarza; w mianowaniu jego upatrują nową rękojmię zupełnego porozumienia obudwu rządów w obec zawikłania, które może łatwo nastąpić w Europie.

Objawiają się tu wielkie manifestacye robotników w San-Pier-d'Arena w pobliżu Genuy, gdzie znajdują się znaczne fabryki. Zeszłego tygodnia odprawiono już 200 robotników z warsztatów rządowych, zwanych Ausaldo, a jeszcze więcej mają odprawić wkrótce. Wiadomość, że minister budowli zamówił zagranicą maszyny w wartości 22 milionów, sprawiła wielkie wzburzenie między robotnikami, i deputacya ich pojechała do Turynu przedstawić ministrowi, że zakładowi temu zagraża upadek.

Na posiedzeniu piemonckiej izby drugiej dnia 13. b. m. przedłożono projekt do prawa dozwalającego rządowi założyć pomiędzy miastami Spezia a San Vito arsenał morski dla północnego departementu marynarki. Obrócone będą na to nie tylko reszty funduszów dozwolonych budżetem z lat 1861, 1862 i 1863 na przeniesienie marynarki wojskowej do zatoki Spezia, lecz otworzony ma być osobny kredyt w sumie 36 milionow liwrów, rozdzielony na budżet od r. 1861 do 1866. Wykonanie pomienionych robot może być całkiem lub częściowo powierzone bądź krajowym, bądź zagranicznym towarzystwom prywatnym. Upoważniono także rząd uwolnić od opłaty cła maszyny sprowadzane do tych robót. Ric-

ciardi przemawiał przeciw projektowi, iż nie jest na czasie. Jedynym nieprzyjacielem jest Austrya, z którą wypadnie walczyć w Wenecyi. Mała marynarka Sardyńska podołała już dawniej niewielkim siłom morskim Austryi, a teraz wystarczy tem bardziej. Miliony przeznaczone na budowę arsenału, lepiej obrócić na sprawienie dział gwintowanych, pułków jazdy i t. p. Później będzie czas pomyśleć jak wzmocnić marynarkę. Minister marynarki odpowiedział na to, że p. Ricciardi za mało ocenia znaczenie marynarki. Nie należy myśleć tylko o Austryi lecz i o innych nieprzyjaciołach, którzy mogą wystąpić. Wielki arsenał może się przydać także dla okrętów które przybędą na pomoc. Może być pożyteczny dla marynarki handlowej, stojącej zawsze pod opieką marynarki wojennej; wreszcie potrzebny jest dla budowy okrętów wojennych. Admirał Persano dodał, że Ricciardi bardzo się myli sądząc, że marynarka sardyńska równa się austryackiej. Wnosząc po budżecie marynarki, możnaby tak myśleć, lecz co innego jest potęga rzeczywista a nominalna. Chcąc prowadzić wojnę z Austryą potrzebaby zmienić całą taktykę, trzymać się odpornie a zarazem zagrażać napadami kilku portom austryackim. Na to potrzeba szczególnie wielkiej liczby parowców. Z wymienionych w budżecie okrętów śrubowych, niektóre zaczynają się dopiero budować, i będą ukończone zaledwie za półtora roku. Z okrętów kołowych nie wiele będzie można mieć pożytku. Marynarka austryacka o wiele jest silniejszą. Izba powinna zatem wychodzić z przekonania, że jest potężna marynarka, aby mocarstwa morskie Anglia i Francya czuły niejako potrzebę mieć Włochy po swojej stronie. Po tej dyskusyi projekt do prawa przyjęto.

Następnie przyjęła izba projekt ustawy upoważniającej rząd zawrzeć układ z Towarzystwem Adami o budowę kolei z Tarentu do Reggio, w Bazylikacie do Kalabryi, do Syrakuzy i Katanii, do Palermo i kolei bocznej do Girgenti.

— **Neapol.** *Pays* wyjaśnia dla czego do Neapolu nie można było wyprawić tyle posiłków ile żądał hr. Ponza di San Martino. Armia piemoncka, do której rekrutują obecnie we wszystkich częściach Włoch, a która według projektu jenerała Fanti, powinnaby liczyć 329.000 żołnierza gdy ją postawią na stopie wojennej, dopiero w marcu, na rok przyszły, uzupełniona będzie. Obecnie skutkiem niezliczonych dezercyi, w zabranych prowincyach rzymskich, neapolitańskich i modeńskich, nie stoi więcej pod sztandarem jak 150.000 ludu; z tych 50.000 znajduje się w Neapolitańskiem, inne zaś części Włoch jednego nawet żołnierza pozbawiać nie można.

Hr. San Martino jest spodziewany w Turynie. Jenerał Cialdini na czele 1.800 żołnierza udał się przeciw szeregom kontrrewolucyjnym.

Niemce.

(Zmiana w ministeryum Pruskiem. — Sprostowanie.)

W Berlinie uważają już za rzecz niewątpliwą, że baron Schleinitz wystąpi z ministeryum, a miejsce jego zajmie hrabia Bernstorff. Dodają, że hrabia Bernstorff postanowił tylko na usilne życzenie Króla z posady ambasadora w Londynie i przyjąć departament spraw zagranicznych, gdyż co do kwestyi polityki wewnętrznej nie we wszystkiem zgadza się z większością gabinetu. Hrabia Bernstorff był w latach 1848 i 1849 posłem w Wiedniu.

Mnichow, 18. lipca. *Südd. Ztg* otrzymała następujące sprostowanie: *Südd. Ztg* zawiera wiadomości wyjęte z *Presse* wiedeńskiej, jakoby hrabia Rechberg odrzucił wezwanie bawarskie względem ułożenia protestu przeciw konwencyi prusko-koburskiej. Wiadomość ta jest całe bezzasadna, gdyż rząd bawarski nieposyłał podobnego wezwania i nie toczyły się żadne układy w tej sprawie. Mnichow 17. lipca 1861. Ministeryum król. domu i spraw wewnętrznych. Baron Schrenk.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Sprostowanie. — Wiadomości bieżące. — Stosunki handlowe i przemysłowe.)

Nadeszła z **Warszawy** depesza, która zaprzecza pogłosce rozchodzącej się od polskiej granicy, że rząd rosyjski polecił wstrzymać wybory Warszawskie, aż do dalszego rozkazu.

Petersburg, 5. lipca. Cesarz zajmuje się, według *Hamb. Börs. Halle* nieprzerwanie inspekcyą wojska. Otrzymane listy donoszą, że dnia 19. z. m. odbył się w Sebastopolu na stronie północnej pogrzeb zwłok zmarłego namiestnika Polski, Michała księcia Gorczakowa. Z Moskwy donoszą o reorganizacyi policyi pod zarządem jenerała Potapowa, który teraz odjechał do Warszawy. Organizacya ma stanąć więcej skoncentrowana.

— Równocześnie i w jednym duchu podawane w wielu dziennikach handlowe i kredytowe stosunki Rosyi, obudziły podejrzenie, że podania te są zmyślone, a przynajmniej przesadzone. Sprawdzają to teraz, — pisze *Gazeta wiedeńska* — listy z Petersburga, z których się okazuje, że takzwane przesilenie handlowe jest po części zmyśleniem Moskiewskiej partyi ochrony cła, która w zniżeniu taryfy, w wolniejszym kierunku teraźniejszej handlowej polityki Rosyi i w innych okolicznościach uważa zagrożone swe własne dobro, i dlatego fałszywemi, zatrważającemi wiadomościami chciała sprowadzić rząd z drogi, i nakłonić go, ażeby znowu do ochronnego i prohibicyjnego systemu powrócił. Doniesienia o niedostatku pieniędzy wielkich kapitalistów i właścicieli dóbr są po większej części przesadzone; bankructwo pewnego domu, które także przytaczano za dowód, pochodzi z dawniejszego czasu. Jakoż giełda dała się tylko na krótki czas temi podaniami zatrwożyć i niebawem znowu się uspokoiła.

Turcya.

(Audyencya posła francuskiego u Sułtana.)

Monitor podaje dosłownie mowę posła francuskiego w Konstantynopolu na audyencyi u Sułtana Abdul Azisa. Sułtan odpowiedział jak następuje:

Wdzięczny jestem nadzwyczajnie za życzenia, które mi pan poseł przynosi od Jego ces. Mości; i proszę oświadczyć Cesarzowi JMć. moje najserdeczniejsze podziękowanie. Dziękuję także panu posłowi za uczucia, które mi w swojem własnem wyraził imieniu, a iż wiem jakie przymioty go odszczególniają, cieszy mię, że mogę poznać go osobiście. Mogę upewnić pana posła, że największem jest mojem życzeniem pod moim rządem umocnić jeszcze związki przyjaźni i dawnego aliansu szczęśliwie łączące oba państwa. Z wielką wdzięcznością dowiaduję się, że Jego Ces. Mość raczy brać udział w moim bolu i smutku po stracie mego brata. Gorącem jest mojem życzeniem utrwalić pomyślność wszystkich moich poddanych, tak muzułmanów jak chrześcian, bez wyjątku, tudzież za Boską pomocą, wszystkie koncesye, których im udzielili ojciec i brat mój rozszerzyć i rozwinąć. Dowiodę tego czynami, i tuszę, że usiłowania moje w tym względzie znajdą uznanie Jego Ces. Mości, przychylnego mym rządom sprzymierzeńca.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 20. lipca. Izba niższa zajmowała się wczoraj sprawozdaniem wyborów. Na wzmiankę zasługuje tylko, że wybór Pulszkiego został uznany ważnym.

Zagrabie, 20. lipca. Na wczorajszem posiedzeniu sejmu witano okrzykami deputowanego Busica, który wstąpił napowrót do izby. Wniosek biskupa *Strossmayera*, by sejm wziął pod moralną opiekę kollegium św. Hieronima i kapitułę katedralną, przyjęła izba; zaś drugi wniosek jego, by wynieść biskupstwo zagrabskie na arcybiskupstwo i metropolię, odesłano do sekcyi. Briglevic obrany został jednogłośnie wiceprezydentem sejmu, i zaraz odbyło się pod jego prezydencyą tajne posiedzenie dla zredagowania nanowo sformułowanego wniosku wydziału centralnego względem unii z Węgrami.

Wiedeń, 21. lipca. Jego c. k. Apostolska Mość raczył wydać następujące pismo odręczne:

Kochany hrabio Esterhazy. Postanowiłem mianować Cię Moim ministrem, zastrzegając Ci na przypadek, jeżlibym zmuszony był uwolnić Cię łaskawie od tej posady, powrót do służby dyplomatycznej. Wiedeń, 19. lipca 1861.

Franciszek Józef, r. w."

Paryż, 19. lipca. *Pays* zbija doniesienie niektórych dzienników włoskich, jakoby załoga francuska w Rzymie miała być wkrótce powiększona. Margrabia Lavalette spodziewany w Marsylii, ma odjechać ztamtąd niezwłocznie do Vichy. — *Giornale di Roma* oświadcza, że nie będzie już podawać żadnych wiadomości o stanie zdrowia Papieża, gdyż Ojciec Ś. jest już zupełnie zdrów. Jego Świątobliwość udziela znowu audyencyi jak zwykle, i używa przechadzki, jak przed ostatnią słabością.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 22. lipca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: mec pszenicy (81 ft.) 5 zł. 28 c.; żyta (76 ft.) 3 zł. 80 c.; owsa (47 ft.) 1 zł. 78 c.; breczki 2 zł. 92 c.; kartofli 1 zł. 65 c.; — cetnar siana 1 zł. 3 c.; okłotów 97 c; — sąg drzewa bukowego 12 zł. 60 c., sosnowego 11 zł. 15 c. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Ceny przeciętne zboża i innych artykułów od 16. do 30. czerwca b. r. na targach w Zaleszczykach, Czortkowie, Husiatynie, Kopyczyńcach, Mielnicy i Budzanowie.

	Miejsce targu											
	Zaleszczyki		Czortków		Husiatyn		Kopyczyńce		Mielnica		Budzanów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	4	22	4	33	3	80	4	10	4	10	4	50
„ żyta . . .	2	65	3	.	2	80	2	65	2	60	2	70
„ jęczmienia .	1	74	2	.	2	.	1	25	2	40	2	.
„ owsa . . .	1	20	1	38	1	20	1	.	1	20	1	12
„ breczki . .	2	20	2	33	2	60	2	12	2	5	2	.
„ kukurudzy .	2	25	3	.	2	90	2	80	2	15	3	.
„ kartofli . .	1	.	.	70	.	90	.	.	.	80	.	.
Cetnar siana . . .	2	60	1	33	1	.	.	55	1	.	.	.
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	50		42		.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	47	8	.	15	.	8	.	11	.	15	.
„ „ miękkiego	.	.	6	.	.	.	7	.	8	.	.	.
Funt mięsa wołowego	.	11	.	11	.	11	.	11	.	12	.	11
Mas okowity . . .	.	45	.	45	.	.	.	52	.	44	.	45

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. i 21. lipca 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan po wietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	′′′					
7. god. zrana	325.84	+ 14.8	70.6	zachodni	sł.	pogoda
2. god. po poł.	325.61	+ 20.6	64 9	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	325 46	+ 16 6	84 2	„	„	„
	′′′					
7. god. zrana	325.87	+ 16.9	73.9	północny	sł.	pogoda
2. god. po poł.	325.75	+ 21.6	44 4	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	325.84	+ 17.0	77.1	„	„	pogoda

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Maurocordato Mik., ks. mołd. jenerał, z Jas. — Bielski Jul., z Rychcic. — Zagórski Miecz., z Podbuża. — Zołoty Wasyl, z Besarabii.

Hotel europejski: Sozański Franc., z Biłoskierska.

Hotel Langa: Hube Lud., c. k. przeł. obwodu, z Zaleszczyk.

Hotel angielski: Morawski Włodz., z Sowołuk. — Kosiński Zach., z Warszawy.

Pod koleją żelazną: Metzger N., c. k. kapitan, z Żółkwi. — Biliński Felix, z Olszany.

Hotel krakowski: Glixelli Tad., z Chodarkowiec.

Hotel Kuhna: Truskolawski Włodz., z Streptowa.

Zajazd Leszczyńskiego: Golaszewski Jakób, z Krzywego.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. lipca.

PP. Seredowski Wiktor, do Ostobusza. — Grochowalski Zygm., do Świrza. — Lityński Mel., do Firlejówki. — Ortyński Jan, do Kokuczka. — Groblewski Dyon., do Turzańska. — Lubeński Hen., do Krakowa. — Krzysztofowicz Kaj., do Załuża. — Krzeczunowicz Zeno, do Kossowa. — Spasowitsch Włodz., ces. ros. asesor kol., do Paryża.

TEATR.

Dziś opera niemiecka: **„Belizaryusz.“**

Od 28. b. m. dawać będzie krakowskie towarzystwo artystów dramatycznych przedstawienia na scenie polskiej.

Kurs lwowski.

Dnia 22. lipca		gotówką zł.	c.	towarem zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	49	6	56
Dukat cesarski	„ „	6	54	6	59
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	24	11	38
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	15	2	18
Talar pruski	„ „	2	6	2	9
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	80	20	81	—
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	84	25	85	—
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	148	38	149	63
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	—	66	68
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	50	81	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 22. lipca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 81.10. Metaliki po 5% za 100 zł. 68 30; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 750 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 174.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 138 75. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.59 dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 137 50.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. lipca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	62 40	62.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81 —	81.20
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	81 20	81.30
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	68.60	68 80
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	68 80	69.—
dtto. „ 4½%	59 25	59 50
dtto. „ 4%	52 —	52 50
dtto. „ 3%	38 50	39.—
dtto. „ 2½%	34 50	36 —
dtto. „ 1%	13 75	14 —
Przez. do wylos. z r. 1839	116 25	116.75
„ 1854	89 —	89 50
„ 1860	84.50	84 60
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	88 50	88.75
Renty Como po 42 lir. aus.	16 50	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	66 50	67.50
„ 4½%	57 —	58 —
„ 4%	50.50	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	43.—	43.50
„ 3%	42 —	44.—
„ 2½%	41 —	42.50
„ 2¼%	37 —	38.—
„ 2%	32 —	34.—
„ 1¾%	29.—	29 50
dtto. z procent za granicą „ 5%	67.—	68.—
„ 4½%	57 —	58.—
„ 4%	50 50	51.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	90.—	90.50
Wyż. Aust. i Salb.	87.50	88 50
Czech	90.50	91.—
Morawii	86 75	87 50
Szląska	84.—	85 —
Styryi	87 50	88 50
Tyrolu	98 50	99 50
Kar., Krain. i Wyb.	87.75	88 50
Węgier	69 50	70 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	68 —	70.—
Galicyi	66.25	66 75
Siedmiogr. i Bukow.	65 25	65 75
Lom.-wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	89 —	89 50
Dług Tyrolu, Salcburga, Krainy po 5%	67.—	68.—
„ 4%	50 50	51.
„ 3½%	43.—	43.50
„ 3%	38.	38.50
„ 2½%	31.50	32.—
„ 2%	24.50	25.—
„ 1¾%	21.—	21.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	18.—	20.—
„ 2½% za 100 zł.	15.—	17.—
„ 2¼% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2% za 100 zł.	13.—	14.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	754	756
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	174 —	174 20
Niż.-austr. tow. eskont. po 500 zł.	593 —	595.—
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1958	1960.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	268 50	269 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	169.50	170 —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	121 50	122.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	222.—	224.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 140 zł. (70%)	148 —	148 50
Kol. Preszb.-Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	18.—	19.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	78.—	80.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	680.—	685.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	143.—	144.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	126.—	128.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	424.—	426.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	222.—	224.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	394.—	396.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	370 —	375.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102.50	103.—
10 „ 5%	97 —	98 —
przeznacz. do los. po 5%	90 50	91 —
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99 50	100.—
przez. do los. po 5%	86.75	87.—
Gal. Tow. kred. po 4%	80.50	82.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.75	97.25
detto detto w srebrze oproc. za 100 zł. w. a.	103.70	103 80
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	142.—	143
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97 50	98.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	137.—	138.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80.—	81.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	98.—	98.50
Lloyda za 100 zł.	83.—	86.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	117 50	117 75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	96 50	97.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	124.50	125.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.50	37.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	95.—	96 —
Salma „ 40 „ „	36.50	37.—
Palfiego „ 40 „ „	37.75	38.25
Clarego „ 40 „ „	36 25	36.75
St. Genois „ 40 „ „	37.75	38 25
Windischgrätza 20 zł. „	22.50	23 —
Waldsteina 20 „ „	22 —	22 50
Keglevicha 10 „ „	14 25	14 75

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	117. —	117.25
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	117 25	117 25
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	103 —	103.25
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liworna za 100 lir. tosk.	—.—	54 70
Londyn za 10 ft. szt.	138 75	139.—
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	54 70	—.—
Paryż za 100 fr.	54 70	54 80
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.57 5/10	6.58
dtto. pełnej wagi	6.57	6.58
Korona	19.06	19 08
20frankówka	11 07	11.08
Rosyjski impery.	11.37	11.40
Talar związkowy	2.06 5/10	2.07
Srebro	137.50	137.75
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Jednostajność procederu sądowego w Niemczech.) Konieczność jednostajnego procederu w sądownictwie cywilnem, na którym potąd w Niemczech zbywało, zdaje się, że wkrótce przyjdzie do skutku. Już jest przygotowany wniosek i będzie przedłożony zgromadzeniu związkowemu, według którego zbierze się osobna konferencya komisarzy państw związkowych, podobnie jak przedtem dla kodexu handlowego, ażeby się naradzić nad jednostajnością procederu w sądownictwie cywilnem we wszystkich państwach związkowych.

(Xiądz Richard) zjednał sobie podobnie jak xiądz Paramelle sławę we Francyi zdolnością w odkrywaniu źródeł podziemnych. Jak donosi „Osserv. Triestino“ zapytywał teraz pewien Tryestanin listownie xiędza Richarda, czy nie zechciałby zwiedzić ubogą w wodę okolicę Tryestu, mianowicie tak zwany Karst. X. Richard odpowiedział uprzejmie, że zdaniem jego zamiar wyszukania Reki nie jest niepodobnym do wykonania, i oświadczył, że gotów jest zjechać do Tryestu dla robienia potrzebnych poszukiwań, jeźliby otrzymał urzędowe wezwanie i wynagrodzenie kosztów podróży.

(Krwawe zatargi.) Jak donosi „T. Z.“, zaszły krwawe zatargi w Kownie między zatrudnionymi przy budowie tunelu niemieckimi robotnikami a mularzami rosyjskimi. Przyczyną bójki miała być sprawa miłosna, dla której wystąpiło do walki około 700 ludzi, i walczono z taką zaciętością, że kilku poległo na placu, a bardzo wielu odniosło niebezpieczne rany. Dopiero siła zbrojna uspokoiła powaśnionych.

(Przykłady oszczędności dworu tureckiego.) Nowy Sułtan turecki Abdul-Azis oddał przeszło czterysta koni ze stajen sułtańskich artyleryi. Sułtanka Walida nie przyjęła pensyi, którą wyznaczył jej Sułtan z listy cywilnej w sumie 500.000 piastrów, zatrzymując tylko sumę 200 kies na wydatki swego dworu.

(Bunt więźniów galerowych.) Dnia 21. czerwca wieczorem, w samą uroczystość Bejramu, wyłamało się w Salonice 25 więźniów galerowych, którzy rozbili żelazne drzwi więzienia i jednego z dozorców, co chciał przeszkodzić ich ucieczce, zabili żelaznym drągiem. Gdy się rozbiegli po ulicach miasta, posłyszał pewien Zaptie (policyant) brzęk łańcuchów i uderzył na alarm, za co zakłóto go nożami. Wtedy dopiero pozamykano bramy miasta i przez trzy godzin odbywały się formalne łowy na zbiegów, których w końcu wszystkich schwytano i osadzono napowrót w więzieniu.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.